

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Λευκωσία 2015

Ανάλυση Τελικών Εκθέσεων Δικαιούχων στα Πλαίσια της Ετήσιας Έκθεσης 2015

Εισαγωγή

Το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (ΙΔΕΠ) Διά Βίου Μάθησης, στα πλαίσια των υποχρεώσεών του για αξιολόγηση της επίδρασης των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης/ Κατάρτισης στους Κύπριους δικαιούχους (άτομα ή ιδρύματα/οργανισμούς), προχώρησε στην ανάλυση των τελικών εκθέσεων που παραλήφθηκαν από τους δικαιούχους μέσα στο 2015. Η χρονιά αυτή είχε την ιδιαιτερότητα ότι οι εκθέσεις που παραλήφθηκαν για τα μεν σχέδια συνεργασίας (Συμπράξεις) όλων των τομέων αφορούν σχέδια της προηγούμενης γενιάς προγραμμάτων (Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης), αφού δεν υπάρχουν ολοκληρωμένα σχέδια Erasmus+, για τα δε σχέδια κινητικότητας αφορούν σχέδια Erasmus+.

Εκτός από την αξιολόγηση της επίδρασης των Προγραμμάτων στους δικαιούχους, η μελέτη στοχεύει στην αποτίμηση του βαθμού συμμετοχής των Κυπρίων δικαιούχων και γενικότερα της επίτευξης των στόχων των Προγραμμάτων, αλλά και στη βελτίωση της εφαρμογής τους μέσω της διαδικασίας ανατροφοδότησης.

Η εν λόγω μελέτη έγινε για τους τομείς/δράσεις όπου παραλήφθηκε ικανοποιητικός αριθμός τελικών εκθέσεων, έτσι ώστε να μπορούν να εξαχθούν αξιόπιστα συμπεράσματα. Τα προγράμματα αυτά είναι τα εξής:

I. Σχέδια Συμπράξεων (Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης)

- Σχολικές Συμπράξεις Comenius
- Συμπράξεις Leonardo da Vinci
- Εκπαιδευτικές Συμπράξεις Grundtvig

II. Σχέδια Βασικής Δράσης 1 - Erasmus+ (Κινητικότητας)

- Σχολικής Εκπαίδευσης (προσωπικό)
- Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (σπουδαστές και προσωπικό)
- Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (φοιτητές και προσωπικό)

Για πρώτη φορά φέτος το ΙΔΕΠ μπόρεσε να αναλύσει τις τελικές εκθέσεις των συμμετεχόντων φοιτητών και προσωπικού στον τομέα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, αφού η εισαγωγή του νέου εργαλείου Mobility Tool επιτρέπει στις Εθνικές Υπηρεσίες να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα αυτά. Αναφέρεται, επίσης, ότι δεν αναλύθηκαν οι τελικές εκθέσεις των συμμετεχόντων (προσωπικού) του τομέα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, λόγω του μικρού αριθμού τέτοιων εκθέσεων.

Αποτελέσματα της μελέτης

I. Σχέδια Συμπράξεων (Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης)

Αποτελέσματα – συμμετοχή

Με βάση την ανάλυση των τελικών εκθέσεων και των στοιχείων που αναφέρονται σ' αυτές, προκύπτει ότι όσον αφορά τις συμπράξεις, οι αριθμοί συμμετοχής των Κυπρίων δικαιούχων στα προγράμματα, τα άτομα δηλαδή που εμπλέκονται στην υλοποίηση των σχεδίων, είναι πολύ μεγαλύτεροι από αυτούς των ατόμων που λαμβάνουν μέρος σε δραστηριότητες κινητικότητας. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι τα προγράμματα έχουν επίδραση σε ένα μεγάλο αριθμό ατόμων, σε σχέση με τα κονδύλια που διατίθενται για την κινητικότητα, και κατ' επέκταση και στα ιδρύματα/οργανισμούς που εκπροσωπούν. Οι αριθμοί συμμετοχής φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Συμπράξεις Comenius, Leonardo da Vinci και Grundtvig 2013 – 2015
Ανάλυση Τελικών Εκθέσεων – Αριθμός συμμετεχόντων

Δράση	Αρ. Δικαιούχων	Είδος Δραστηριότητας	Φύλο	Μαθητές/ Εκπαιδευόμενοι	Μαθητές/ Εκπαιδευόμενοι με Ειδικές Ανάγκες	Εκπαιδευτικοί/ Εκπαιδευτές/ Προσωπικό
Πολυμερείς Σχολικές Συμπράξεις Comenius	49	Τοπικές Δραστηριότητες	A	3352	53	232
			Θ	3637	40	698
		Διεθνείς Κινητικότητες	A	166	0	131
			Θ	320	2	408
Διμερείς Σχολικές Συμπράξεις Comenius	2	Τοπικές Δραστηριότητες	A	65	0	13
			Θ	45	0	12
		Διεθνείς Κινητικότητες	A	11	0	3
			Θ	10	0	5
Συμπράξεις Leonardo da Vinci	13	Τοπικές Δραστηριότητες	A	378	0	94
			Θ	707	0	120
		Διεθνείς Κινητικότητες	A	26	0	37
			Θ	39	0	31
Εκπαιδευτικές Συμπράξεις Grundtvig	21	Τοπικές Δραστηριότητες	A	497	41	60
			Θ	773	57	95
		Διεθνείς Κινητικότητες	A	53	10	53
			Θ	77	12	76

Αποτελέσματα – επίδραση

Μέσα από τις τελικές εκθέσεις που συμπληρώθηκαν από τους συμμετέχοντες, φαίνεται καθαρά ότι οι συμμετέχοντες σε όλα τα Τομεακά Προγράμματα έμειναν στην πλειοψηφία τους ικανοποιημένοι από τη συμμετοχή τους. Νιώθουν ότι το Πρόγραμμα βοήθησε τους ίδιους, το ίδρυμα/οργανισμό στον οποίο ανήκουν αλλά και την τοπική κοινωνία.

Η επιθυμία των δικαιούχων για περαιτέρω συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα, η προτροπή προς άλλους για συμμετοχή και η διατήρηση δεσμών με άτομα και ιδρύματα που συμμετείχαν από κοινού στα

Προγράμματα επισφραγίζουν τη θετική εμπειρία και προσφορά του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης στους συμμετέχοντες.

Ακολουθως, παρουσιάζονται τα αναλυτικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αξιολόγηση των τελικών εκθέσεων ανά τομεακό πρόγραμμα. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι στις εκθέσεις οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν συγκεκριμένες ερωτήσεις (που φαίνονται στους πίνακες), αλλά τους ζητείται να αναφέρουν και άλλους τομείς στους οποίους θεωρούν ότι υπήρχε θετικός αντίκτυπος.

(α) Σχολικές Συμπράξεις Comenius

Μέσα στο 2015 παρελήφθησαν 51 τελικές εκθέσεις Σχολικών Συμπράξεων Comenius. Στις εκθέσεις αυτές γίνεται αναφορά στον αντίκτυπο που είχε η συμμετοχή στο Πρόγραμμα στους μαθητές, στους εκπαιδευτικούς, στο σχολείο και στην τοπική κοινωνία. Τα αριθμητικά αποτελέσματα της ανάλυσης των τελικών εκθέσεων, για τη δράση αυτή, φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Αντίκτυπος στους μαθητές

Η συμμετοχή των μαθητών στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τις γλωσσικές τους δεξιότητες	24	13	8	5	0	1
Αύξησε τις δεξιότητες τους που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ	21	22	6	2	0	0
Αύξησε τις κοινωνικές τους δεξιότητες	34	14	3	0	0	0
Αύξησε τα κίνητρα για μάθηση	34	15	1	1	0	0
Αύξησε την αυτοπεποίθησή τους	24	25	2	0	0	0
Αύξησε τη γνώση τους για τις χώρες και τις κουλτούρες των εταίρων	33	17	1	0	0	0

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στους μαθητές στους πιο κάτω τομείς:

- Θετική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν την καθημερινή σχολική ζωή, βελτίωση της σχέσης μεταξύ μαθητή και εκπαιδευτικού
- Καλλιέργεια των δεξιοτήτων αυτοαξιολόγησης
- Ενδυνάμωση του ομαδικού πνεύματος και της ομαδικής εργασίας
- Βελτίωση της ικανότητας για επίλυση προβλημάτων
- Ενίσχυση των επικοινωνιακών ικανοτήτων και δεξιοτήτων παρουσίασης

- Αυξημένη αίσθηση αυτονομίας και πρωτοβουλίας, ανάπτυξη της δημιουργικής και κριτικής τους σκέψης
- Αύξηση του ενδιαφέροντός τους για τις Φυσικές Επιστήμες, την Τεχνολογία και τα Μαθηματικά
- Απόκτηση δεξιοτήτων που θεωρούνται απαραίτητες για την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία των πολιτών
- Διεύρυνση γνώσεων σχετικών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις κοινές ευρωπαϊκές ρίζες και την ευρωπαϊκή ταυτότητα, απόκτηση σφαιρικής αντίληψης για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό
- Απόκτηση πολυπολιτισμικής εμπειρίας, επίγνωση των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων των άλλων χωρών
- Αποδοχή της διαφορετικότητας των άλλων λαών, συνειδητοποίηση της ισότητας των ατόμων, ανεξαρτήτως καταγωγής, φύλου, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων

Αντίκτυπος στους εκπαιδευτικούς

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τις γλωσσικές τους δεξιότητες	19	16	9	6	0	1
Αύξησε τις δεξιότητές τους, που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ	18	24	7	2	0	0
Αύξησε τις παιδαγωγικές τους δεξιότητες	20	25	5	0	0	1
Αύξησε τα κίνητρα για διδασκαλία	32	16	3	0	0	0
Αύξησε τις δεξιότητές τους, που αφορούν τη διαχείριση έργων	35	13	3	0	0	0
Αύξησε τη γνώση τους για τις χώρες και τις κουλτούρες των εταίρων	42	8	1	0	0	0

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στους εκπαιδευτικούς στους πιο κάτω τομείς:

- Απόκτηση γνώσεων που αφορούν στις εκπαιδευτικές πρακτικές και εκπαιδευτικά συστήματα των άλλων χωρών
- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών
- Δημιουργία δικτύου συνεργασίας για συμμετοχή σε μελλοντικά προγράμματα

- Βελτίωση των οργανωτικών τους δεξιοτήτων
- Ανάπτυξη διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης
- Ενδυνάμωση του ομαδικού πνεύματος και της ομαδικής εργασίας.
- Ενίσχυση της επικοινωνίας/σχέσεων μεταξύ των μαθητών και των εκπαιδευτικών

Αντίκτυπος στη σχολική μονάδα

Η συμμετοχή του σχολείου σε σχολική σύμπραξη επηρέασε τους εξής τομείς:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα	8	9	16	11	4	3
Αλλαγές σε θέματα οργάνωσης της σχολικής μονάδας	10	12	15	6	5	3
Αύξησε την υποστήριξη της διοίκησης του οργανισμού	14	21	10	3	1	2
Αλλαγές στην πολιτική διδασκαλίας των γλωσσών	6	8	14	10	9	4
Αύξησε τη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού	35	14	2	0	0	0

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στη σχολική μονάδα στους πιο κάτω τομείς:

- Ανάπτυξη διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης και προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου
- Αλλαγή του σχολικού κλίματος
- Άνοιγμα του σχολείου στον έξω κόσμο
- Βελτίωση του κύρους του σχολείου
- Ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης του σχολείου

Αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα

Η συμμετοχή του σχολείου σε σχολική σύμπραξη επηρέασε την τοπική κοινότητα στους εξής τομείς:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τη στήριξη και τη συμμετοχή των μελών των οικογενειών στο σχολείο	29	17	3	2	0	0
Αύξησε τη συνεργασία του σχολείου με άλλους τοπικούς οργανισμούς	4	3	2	0	3	39
Αύξησε τη συνεργασία του σχολείου με τοπικές εταιρείες	13	10	13	8	3	4
Αύξησε τη στήριξη και τη συμμετοχή άλλων τοπικών φορέων	13	16	9	9	2	2

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα στους πιο κάτω τομείς:

- Συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στα σχολεία

Δυσκολίες που αναφέρθηκαν από κάποιους συμμετέχοντες:

- Αντιμετώπιση δυσκολίας στην εξεύρεση συνεργατών για τη δημιουργία μιας σχολικής σύμπραξης.
- Προβληματισμός από κάποιους γονείς, σχετικά με τη φιλοξενία των παιδιών τους σε σπίτια των μαθητών άλλων χωρών.
- Αντιμετώπιση δυσκολιών στη χρήση του εργαλείου twinspace.
- Η μετάθεση του συντονιστή και του προσωπικού που ασχολείτο με το πρόγραμμα αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα στην ομαλή υλοποίηση του σχεδίου.
- Η μη συμμετοχή του συντονιστή σε όλες τις διακρατικές συναντήσεις εργασίας προκαλούσε δυσκολίες και καθυστερήσεις στη ροή του προγράμματος.

Σχόλια και εισηγήσεις κάποιων συμμετεχόντων σε σχολικές συμπράξεις:

- Η τελική έκθεση θα πρέπει να παρέχεται στους συντονιστές από την αρχή της έναρξης του προγράμματος, με σκοπό οι συντονιστές αφενός μεν να γνωρίζουν έγκαιρα τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την έκθεση, αφετέρου δε να μπορούν να προβαίνουν στην έγκαιρη συμπλήρωσή της
- Δεδομένης της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου, συνιστάται όπως παρέχονται περισσότερα κονδύλια, διότι θεωρείται ότι η χρηματοδότηση δεν είναι επαρκής, ειδικά όσον αφορά στα αεροπορικά εισιτήρια
- Απλοποίηση των διαδικασιών θεώρησης εισόδου των Τούρκων στην Κύπρο
- Αύξηση του αριθμού των ημερών των συναντήσεων εργασίας, με σκοπό να δίνεται περισσότερος χρόνος για συμμετοχή σε δραστηριότητες και σε παραγωγή αποτελεσμάτων

- Θεωρείται ως καλή πρακτική η προπαρασκευαστική επίσκεψη, πριν από την υλοποίηση μιας σχολικής σύμπραξης
- Παροχή περισσότερων ευκαιριών συμμετοχής της προδημοτικής εκπαίδευσης στις σχολικές συμπράξεις
- Παροχή ωρών στα σχολεία που συμμετέχουν στις σχολικές συμπράξεις, με στόχο να ασχοληθούν ενδεδειγμένα με το κοινό σχέδιο

(β) Συμπράξεις Leonardo da Vinci

Το 2015 παρελήφθησαν 13 τελικές εκθέσεις Συμπράξεων Leonardo da Vinci, στις οποίες αναφέρεται ο αντίκτυπος που έχει η συμμετοχή στο πρόγραμμα στους εκπαιδευόμενους και στο προσωπικό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, στο ίδιο το ίδρυμα/οργανισμό και στην τοπική κοινωνία. Γίνεται, επίσης, αναφορά σε προβλήματα και εισηγήσεις. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Αντίκτυπος στους εκπαιδευόμενους

Η συμμετοχή των εκπαιδευομένων στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τις γλωσσικές τους δεξιότητες	3	2	1	2	-	5
Αύξησε τις δεξιότητές τους, που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ	3	2	2	1	2	3
Αύξησε τις κοινωνικές τους δεξιότητες	2	5	2	1	-	3
Αύξησε τα κίνητρα για μάθηση	4	3	2	1	-	3
Αύξησε την αυτοπεποίθησή τους	2	5	3	-	1	2
Αύξησε τη γνώση τους για τις χώρες και τις κουλτούρες των εταίρων	6	3	1	-	-	3

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στους εκπαιδευόμενους στους πιο κάτω τομείς:

- Απόκτηση ηγετικών ικανοτήτων
- Απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος προς την αγορά εργασίας
- Δημιουργία πνεύματος ομαδικότητας και βελτίωση κοινωνικών ικανοτήτων
- Κατανόηση διαφορετικών επαγγελματικών εκπαιδευτικών συστημάτων
- Ενίσχυση της διαπολιτισμικής κατανόησης στην Ευρώπη, της κοινωνικής ένταξης, της αλληλεγγύης και της αποδοχής της διαφορετικότητας

Αντίκτυπος στους εκπαιδευτές

Η συμμετοχή των εκπαιδευτών στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τις γλωσσικές τους δεξιότητες	4	3	2	2	1	1
Αύξησε τις δεξιότητές τους που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ	3	3	2	3	-	2
Αύξησε τα κίνητρα για διδασκαλία	5	4	3	1	-	-
Αύξησε δεξιότητές τους που αφορούν τη διαχείριση έργων	5	7	1	-	-	-
Αύξησε τη γνώση τους για τις χώρες και τις κουλτούρες των εταίρων	4	4	2	3	-	-

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στο ίδρυμα/οργανισμό στους πιο κάτω τομείς:

- Βελτίωση ικανοτήτων διαχείρισης έργων της ΕΕ, καθώς και απόκτηση ηγετικών ικανοτήτων.
- Ανάπτυξη δικτύωσης με τους εταίρους από διαφορετικές Χώρες του Προγράμματος.
- Εμπλουτισμός των εμπειριών και επικαιροποίηση των γνώσεων.

Αντίκτυπος στο ίδρυμα/οργανισμό

Η συμμετοχή του ιδρύματος/οργανισμού σε σύμπραξη επηρέασε τους εξής τομείς:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα/ πρόγραμμα κατάρτισης	2	1	3	3	2	2
Αλλαγές σε θέματα οργάνωσης του ιδρύματος/οργανισμού	2	4	2	3	1	1
Αύξησε την υποστήριξη της διοίκησης του οργανισμού	3	4	-	2	3	1
Αλλαγές στην πολιτική διδασκαλίας ξένων γλωσσών	2	3	3	1	2	2
Αύξησε τη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού	4	3	1	1	3	1

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στο ίδρυμα/οργανισμό στους πιο κάτω τομείς:

- Απόκτηση γνώσης που θα αξιοποιηθεί σε ποικίλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο μέλλον, σχετικά με την αντιμετώπιση θεμάτων εκπαίδευσης.
- Δυνατότητα αξιοποίησης εκπαιδευτικού υλικού.
- Δικτύωση με άλλους οργανισμούς, ανταλλαγή των πρακτικών διαχείρισης και επίλυσης οργανωτικών θεμάτων.
- Νέες μέθοδοι διδασκαλίας, νέες τεχνολογίες και καλύτερη κατανόηση των νέων τεχνολογιών.

Αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα

Η συμμετοχή του ιδρύματος/οργανισμού σε εκπαιδευτική σύμπραξη επηρέασε την τοπική κοινότητα στους εξής τομείς:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τη συνεργασία του ιδρύματος/οργανισμού με άλλους τοπικούς οργανισμούς	3	4	1	1	1	3
Αύξησε τη συνεργασία με τοπικές εταιρείες	2	4	3	1	-	3
Αύξησε τη στήριξη και τη συμμετοχή άλλων τοπικών φορέων	-	-	-	1	1	11

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στο ίδρυμα/οργανισμό στους πιο κάτω τομείς:

- Συνεργασία και εμπλοκή των δικαιούχων με τοπικούς φορείς σχετικά με ανάληψη πρωτοβουλιών για εύρεση θέσεων εργασίας.

Δυσκολίες που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες:

- Δυσκολίες στην επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των εταιριών
- Η μη έγκριση όλων των εταιριών δημιούργησε προβλήματα, εφόσον έπρεπε να γίνει ανακατανομή των καθηκόντων

Σχόλια και εισηγήσεις κάποιων συμμετεχόντων σε συμπράξεις:

- Αν και το Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης έχουν αντικατασταθεί από το Erasmus+, η Εθνική Υπηρεσία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να δείχνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ποιότητα και στην αξιοποίηση των παραδοτέων ενός σχεδίου
- Θα ήταν μεγάλο πλεονέκτημα, αν η χρονική διάρκεια των συναντήσεων εργασίας ήταν μεγαλύτερη, με σκοπό να δίνεται περισσότερος χρόνος για συμμετοχή σε δραστηριότητες, παραγωγή αποτελεσμάτων, καθώς και απόκτηση περισσότερων γνώσεων και δεξιοτήτων
- Θεωρείται ως καλή πρακτική η προπαρασκευαστική επίσκεψη, πριν από την υλοποίηση μιας Σύμπραξης Leonardo da Vinci

(γ) Εκπαιδευτικές Συμπράξεις Grundtvig

Το 2015 παρελήφθησαν 21 τελικές εκθέσεις των Εκπαιδευτικών Συμπράξεων Grundtvig, στις οποίες αναφέρεται ο αντίκτυπος που έχει η συμμετοχή στο πρόγραμμα στους ενήλικες εκπαιδευόμενους, στο προσωπικό των ιδρυμάτων/οργανισμών εκπαίδευσης ενηλίκων, στο ίδιο το ίδρυμα/οργανισμό και στην τοπική κοινωνία. Όπως και στις περιπτώσεις που παρουσιάστηκαν προηγουμένως, γίνεται αναφορά σε προβλήματα και εισηγήσεις. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Αντίκτυπος στους εκπαιδευόμενους

Η συμμετοχή των εκπαιδευομένων στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα/ πρόγραμμα κατάρτισης	3	9	3	3	-	3
Αλλαγές σε θέματα οργάνωσης του ιδρύματος/οργανισμού	3	8	5	1	-	4
Αύξησε την υποστήριξη της διοίκησης του οργανισμού	12	6	1	-	-	2
Αύξησε τη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού	13	6	-	-	-	2

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στους εκπαιδευόμενους στους πιο κάτω τομείς:

- Φιλία μεταξύ των ατόμων
- Αυξημένες γνώσεις/δεξιότητες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής συνεργασίας
- Αυξημένη αίσθηση του ανήκειν σε ευρωπαϊκό σχέδιο
- Ένταξη εκπαιδευομένων με ειδικές ανάγκες στις δραστηριότητες του σχεδίου
- Κατάρτιση των προκαταλήψεων και της κατανόησης της έννοιας της διαπολιτισμικής συνεργασίας
- Αυξημένες δεξιότητες σχετικές με το αντικείμενο της σύμπραξης

Αντίκτυπος στους εκπαιδευτές

Η συμμετοχή των εκπαιδευτών στο πρόγραμμα:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τις γλωσσικές τους δεξιότητες	5	7	6	-	-	3
Αύξησε τις δεξιότητές τους, που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ	5	6	2	3	-	5
Αύξησε τις παιδαγωγικές τους δεξιότητες	9	7	2	1	-	2
Αύξησε τα κίνητρα για διδασκαλία	11	9	-	-	-	1
Αύξησε δεξιότητές τους, που αφορούν τη διαχείριση έργων	9	9	2	-	-	1
Αύξησε τη γνώση τους για τις χώρες και τις κουλτούρες των εταίρων	14	5	-	-	-	2

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στους εκπαιδευτές στους πιο κάτω τομείς:

- Τα αποτελέσματα της συνεργασίας αποτελούν το έναυσμα για μετέπειτα εργασία του προσωπικού, σχετική με το σχέδιο
- Αυξημένες δεξιότητες δημιουργικότητας και ερευνητικές δεξιότητες του προσωπικού
- Βελτίωση υφιστάμενων πρακτικών και εισαγωγή νέων πρακτικών, που εφαρμόζουν οι εταίροι
- Αυξημένα κίνητρα για συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά σχέδια, ανεπτυγμένη ικανότητα να λειτουργήσουν και να αποδώσουν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο
- Αυξημένο πνεύμα ομαδικής εργασίας
- Βελτίωση σχέσεων με την κοινότητα
- Αυξημένη συμμετοχή σε επιστημονικές εκδηλώσεις, στα πλαίσια της εκπαίδευσης ενηλίκων

Αντίκτυπος στο ίδρυμα/οργανισμό

Η συμμετοχή του ιδρύματος/οργανισμού σε εκπαιδευτική σύμπραξη επηρέασε τους εξής τομείς:

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα/ πρόγραμμα κατάρτισης	8	5	3	1	2	2
Αλλαγές σε θέματα οργάνωσης του ιδρύματος/οργανισμού	5	4	5	1	2	4
Αύξησε την υποστήριξη της διοίκησης του οργανισμού	7	8	3	1	1	1
Αύξησε τη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού	9	9	1	-	1	1

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στον οργανισμό στους πιο κάτω τομείς:

- Το σχέδιο απετέλεσε τη βάση της δημιουργίας νέας γνώσης, η οποία θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται
- Θετικός αντίκτυπος στην εικόνα του οργανισμού
- Αλλαγές σε θέματα διοίκησης
- Αυξημένο αίσθημα του εθελοντισμού
- Ένταξη της Ευρωπαϊκής κουλτούρας στο ήθος του ιδρύματος

Αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα

Η συμμετοχή του ιδρύματος/οργανισμού σε εκπαιδευτική σύμπραξη επηρέασε την τοπική κοινότητα στους εξής τομείς

	Πολύ σημαντικός (5)	Υψηλός (4)	Μέτριος (3)	Μικρός (2)	Καθόλου (1)	Δεν ισχύει (0)
Αύξησε τη στήριξη και τη συμμετοχή των μελών των οικογενειών στο ίδρυμα/οργανισμό	3	10	2	1	1	4
Αύξησε τη συνεργασία του ιδρύματος/οργανισμού με άλλους τοπικούς οργανισμούς/φορείς	6	8	5	1	1	-
Αύξησε τη συνεργασία με τοπικές εταιρείες	3	7	6	1	-	4
Αύξησε τη στήριξη και τη συμμετοχή άλλων τοπικών φορέων	6	7	6	1	-	1

Εκτός από τα πιο πάνω, για τα οποία στην τελική έκθεση οι συμμετέχοντες ερωτώνται συγκεκριμένα, αναφέρεται θετικός αντίκτυπος στην τοπική κοινότητα στους πιο κάτω τομείς:

- Παροχή δωρεάν μαθημάτων γλωσσών στην κοινότητα
- Διοργάνωση εκδηλώσεων στις οποίες η κοινότητα είχε εμπλοκή

Δυσκολίες που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες

- Ανακατανομή καθηκόντων, λόγω μη έγκρισης εταίρων
- Προβλήματα σχετικά με τον νέο τρόπο έκδοσης της βίζας που αφορούσε ταξίδι στην Τουρκία
- Δυσκολία σχετικά με το ύψος της επιχορήγησης, λόγω της απόστασης της Κύπρου από τις διάφορες εμπλεκόμενες χώρες

Γενικά Συμπεράσματα

Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης

Η ανάλυση των τελικών εκθέσεων έδειξε ότι οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα, στη συντριπτική τους πλειοψηφία συμφωνούν ότι η συμμετοχή τους είχε θετικό αντίκτυπο, τόσο σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης όσο και σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης. Επίσης συμφωνούν ότι η συμμετοχή τους επηρέασε θετικά τους συναδέλφους/μαθητές τους, το ίδρυμα/οργανισμό τους, ακόμα και την ευρύτερη κοινωνία όπου ζουν και εργάζονται.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, πολύ μεγάλο ποσοστό των ατόμων που συμμετείχαν σε όλα τα τομεακά Προγράμματα δηλώνουν ότι από τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα έχουν βελτιωθεί οι γλωσσικές τους δεξιότητες, οι επαγγελματικές τους δεξιότητες, οι δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ, οι κοινωνικές τους δεξιότητες, οι γνώσεις τους για άλλες χώρες και για την κουλτούρα τους, οι δεξιότητες διαχείρισης σχεδίων και ότι η συμμετοχή τους συνέβαλε στην αύξηση του ενδιαφέροντος για Ευρωπαϊκά Προγράμματα, στο ίδρυμα/οργανισμό τους και στην ευρύτερη κοινωνία.

Όσον αφορά τους οργανισμούς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, λόγω της γνωριμίας με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού και της ανταλλαγής καλών πρακτικών, δηλώνεται ότι βελτιώνονται τα προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισής τους, εισάγονται νέες τεχνολογίες και νέες μέθοδοι στη διδασκαλία, γίνονται αλλαγές στις οργανωτικές και διοικητικές τους ρυθμίσεις και παρατηρείται αυξημένη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού τους.

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα δεν επηρεάζει μόνο τα άτομα ή τα ιδρύματα/οργανισμούς που συμμετέχουν, αλλά έχει θετικό αντίκτυπο και στην τοπική κοινωνία. Σχετικά αναφέρεται η μεγάλη στήριξη και συμμετοχή της οικογένειας των δικαιούχων στις δραστηριότητες του ιδρύματος/οργανισμού, η ενίσχυση των σχέσεων των συμμετεχόντων ιδρυμάτων/οργανισμών με τοπικούς φορείς και οργανωμένες κοινωνικές δομές, η ευαισθητοποίηση των φορέων αυτών όσον αφορά τα Ευρωπαϊκά προγράμματα, η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ τοπικών φορέων των συμμετεχουσών χωρών και η ενημέρωση της ευρύτερης κοινωνίας για τα θέματα που αναπτύσσονται στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Από τα πιο πάνω, φαίνεται ότι οι στόχοι του Προγράμματος έχουν επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό, κυρίως όσον αφορά την Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση/κατάρτιση, τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης και των μεθόδων διδασκαλίας, την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε θέματα εκπαίδευσης/κατάρτισης, τη βελτίωση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, τη δημιουργία Ευρωπαϊκής συνείδησης, την αλληλογνωριμία μεταξύ των λαών της Ευρώπης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Οι δυσκολίες, οι οποίες αναφέρονται λόγω της αλλαγής του προγράμματος, έχουν πάψει να υφίστανται. Άλλωστε, η μεταφορά προς την ΕΕ των δυσκολιών που αναφέρονταν κάθε χρόνο από τους δικαιούχους οδήγησε στην αλλαγή του Προγράμματος, προς απάλειψή τους.

II. Σχέδια Βασικής Δράσης 1 - Erasmus+ (Κινητικότητα)

Βασική Δράση 1 Τελικές εκθέσεις Σχεδίων 2014 που ολοκληρώθηκαν μέσα στο 2015 Αριθμός συμμετεχόντων

Τομέας	Αρ. Δικαιούχων Οργανισμών	Φύλο	Αριθμός Συμμετεχόντων	Σύνολο
Σχολική Εκπαίδευση (προσωπικό)	22	A	19	68
		Θ	49	
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (εκπαιδευόμενοι)	18	A	211	581
		Θ	370	
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (προσωπικό)	19	A	68	153
		Θ	85	
Επαγγελματική Εκπαίδευση (εκπαιδευόμενοι)	4	A	11	11
		Θ	0	
Επαγγελματική Εκπαίδευση (προσωπικό)	10	A	215	321
		Θ	106	
Εκπαίδευση Ενηλίκων (προσωπικό)	4	A	1	8
		Θ	7	

(α) Σχολική Εκπαίδευση (KA101)

Μέσα στον Ιούλιο του 2015, παραλήφθηκαν συνολικά 22 Τελικές Εκθέσεις σχολείων, των οποίων οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν σε μαθησιακή κινητικότητα, στα πλαίσια της Βασικής Δράσης 1 του Προγράμματος Erasmus+. Οι 73 συνολικά δραστηριότητες κινητικότητας που πραγματοποιήθηκαν από εκπαιδευτικούς στα πλαίσια των εν λόγω σχεδίων, αφορούσαν κυρίως συμμετοχή σε δομημένα προγράμματα κατάρτισης/συνέδρια και προέρχονταν αποκλειστικά από τα μονοετή Σχέδια, που εγκρίθηκαν στα πλαίσια της Πρόσκλησης του 2014. Οι υπόλοιπες τελικές εκθέσεις, οι οποίες θα αφορούν τα διετή σχέδια που εγκρίθηκαν στα πλαίσια της ίδιας Πρόσκλησης, αναμένεται να παραληφθούν τον Ιούνιο του 2016.

Στις απαντήσεις των 73 συμμετεχόντων από τις 22 ήδη παραληφθείσες Τελικές Εκθέσεις γίνεται αναφορά στα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο που είχε το κάθε Σχέδιο, τόσο στους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς όσο και στον δικαιούχο οργανισμό. Τα αριθμητικά αποτελέσματα σε κάποιες από τις ερωτήσεις που τίθενται, και οι οποίες κρίθηκαν ως οι πιο σημαντικές, φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Αντίκτυπος στο συμμετέχοντα

Μέσω της συμμετοχής μου σε δραστηριότητα Erasmus+, έχω αναπτύξει τις ακόλουθες ικανότητες:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Πρακτικές δεξιότητες (π.χ. προγραμματισμός και οργάνωση, διαχείριση σχεδίων, κτλ.)	26	33	12	2	0
Διαπροσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες	43	26	3	1	0
Συναισθηματικές δεξιότητες (π.χ. ενίσχυση αυτοπεποίθησης, κτλ.)	32	25	14	1	1
Πολιτιστική συνειδητοποίηση και έκφραση	45	19	6	1	2

Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη: Χάρη στην πραγματοποίηση αυτής της κινητικότητας...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω μάθει από καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό	46	22	5	0	0
Έχω πειραματιστεί και έχω αναπτύξει νέες μαθησιακές πρακτικές ή διδακτικές μεθόδους	45	17	7	4	0
Έχω αποκτήσει συγκεκριμένες δεξιότητες που αφορούν τον τομέα μου ή πρακτικές δεξιότητες, σχετικές με την παρούσα μου εργασία και την επαγγελματική μου ανάπτυξη	44	22	5	2	0
Έχω ενδυναμώσει ή επεκτείνει το επαγγελματικό μου δίκτυο ή έχω δημιουργήσει νέες επαφές	43	20	9	1	0
Έχω βελτιώσει τις ικανότητές μου σε ό,τι αφορά τη χρήση ξένων γλωσσών	25	20	18	6	4
Έχω βελτιώσει τις δεξιότητές μου στη χρήση των εργαλείων των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδίκτυο, πλατφόρμες εικονικής συνεργασίας, λογισμικά, συσκευές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, κτλ.)	40	16	7	6	4

Επιπρόσθετα...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω αυξήσει την επίγνωσή μου σχετικά με νέες μεθόδους αξιολόγησης/αναγνώρισης δεξιοτήτων ή ικανοτήτων που αποκτήθηκαν σε σχολικό/ανεπίσημο μαθησιακό πλαίσιο	31	32	7	3	0
Έχω ενισχύσει τη γνώση μου σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας μου / το επαγγελματικό μου πεδίο	31	31	6	4	1
Έχω αναβαθμίσει τη γνώση μου σε ό,τι αφορά τα σχολικά εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών	45	24	3	0	1

Αντίκτυπος στο Ίδρυμα αποστολής

Η συμμετοχή στο Erasmus+ είχε τον ακόλουθο αντίκτυπο στο ίδρυμα αποστολής:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Αναμένεται να οδηγήσει στη χρήση νέων διδακτικών μεθόδων/προσεγγίσεων/καλών πρακτικών στο σχολείο μου	46	22	5	0	0
Αναμένεται να παρέχει καλύτερα κίνητρα στους μαθητές σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας μου	37	25	8	2	1
Πρόκειται να οδηγήσει στην εισαγωγή αλλαγών στην οργάνωση/διοίκηση του σχολείου μου	18	29	17	9	0
Αναμένεται να οδηγήσει στη διεθνοποίηση του σχολείου μου	22	28	15	6	2

Οι αριθμοί που φαίνονται στους πιο πάνω πίνακες οδηγούν στα εξής γενικά συμπεράσματα:

Μέσα από τη συμμετοχή του προσωπικού της Σχολικής Εκπαίδευσης σε δραστηριότητες Erasmus+, ενισχύονται σημαντικά οι διαπροσωπικές και κοινωνικές του δεξιότητες. Σε αυτό συμβάλλει το γεγονός ότι οι κινητικότητες είναι διακρατικές και ότι σε αυτές εμπλέκονται άτομα που μιλούν διαφορετικές γλώσσες/προέρχονται από διαφορετικές κουλτούρες και διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα. Γι' αυτό το λόγο, ενισχύεται σημαντικά, επίσης, η πολιτιστική συνειδητοποίηση και έκφραση των συμμετεχόντων, παρέχοντας στον καθένα τη δυνατότητα να ορίσει το δικό του πολιτισμό σε σχέση με άλλους και να αναπτύξει αισθήματα σεβασμού, ανεκτικότητας και εκτίμησης προς αυτούς. Σημαντική είναι, επίσης, η ενίσχυση των συναισθηματικών δεξιοτήτων του προσωπικού που συμμετέχει και η ενίσχυση των πρακτικών δεξιοτήτων του, κυρίως ως προς τη διαχείριση σχεδίων. Αυτό συνεπάγεται την αποτελεσματική και επιτυχή εμπλοκή του σε περισσότερα Σχέδια που υποστηρίζονται από Ευρωπαϊκά κονδύλια, αλλά και από άλλους μηχανισμούς, προς όφελος του σχολείου και των μαθητών του.

Χάρη στην πραγματοποίηση της εκάστοτε κινητικότητας, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να μάθουν από καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό και ως αποτέλεσμα, έχουν στην πλειοψηφία τους αναπτύξει νέες διδακτικές πρακτικές και προσεγγίσεις, προς όφελος τόσο των μαθητών τους όσο και των ιδίων, αφού ως αποτέλεσμα, αναπτύσσονται και οι ίδιοι επαγγελματικά. Σημαντικό ρόλο κατέχει, επίσης, η ενίσχυση/επέκταση του επαγγελματικού τους δικτύου και η δημιουργία πολλών νέων επαφών, που μπορούν να οδηγήσουν σε συνεργασίες για υλοποίηση άλλου τύπου Σχεδίων Erasmus+.

Εξέχοντα ρόλο κατέχει, ακόμη, η παροχή καλύτερων κινήτρων στους μαθητές σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών τους, που συμμετείχαν σε δραστηριότητες Erasmus+. Κάτι τέτοιο μπορεί να δημιουργήσει σημαντικές ευκαιρίες μάθησης εντός της σχολικής μονάδας και να επιτρέψει τη χρήση καινοτόμων διδακτικών μεθόδων, με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

Το ποσοστό των συμμετεχόντων, που υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή τους έχει οδηγήσει στην εισαγωγή αλλαγών στην οργάνωση/διοίκηση του σχολείου δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Εάν, βέβαια, προστεθούν οι δύο πρώτες κατηγορίες του πίνακα («συμφωνώ» και «μάλλον συμφωνώ»), προκύπτει ότι οι μισοί περίπου συμμετέχοντες βλέπουν προοπτική για αυτού του είδους τις αλλαγές. Καθώς το Ευρωπαϊκό Πλάνο Ανάπτυξης περιλαμβάνει στόχους που σχετίζονται με τις μεθόδους διοίκησης και τον τρόπο οργάνωσης της σχολικής μονάδας, αναμένεται ότι η συμμετοχή στα προγράμματα θα επηρεάσει θετικά και αυτόν τον τομέα.

Τέλος, παρατηρείται ότι το ποσοστό των ατόμων που «διαφωνούν» ή «μάλλον διαφωνούν» είναι πολύ μικρό, σε σχεδόν κάθε ερώτηση. Αυτό δείχνει ότι οι εμπειρίες των συμμετεχόντων είναι στην πλειοψηφία τους θετικές και εποικοδομητικές.

Επιπρόσθετα, από τις ερωτήσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Έντυπο Τελικής Έκθεσης των συμμετεχόντων, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η κύρια γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε κατά τις κινητικότητες ήταν η Αγγλική και σε πολύ μικρότερο βαθμό η Ελληνική.

- 67 από τους 73 συμμετέχοντες δε χρειάστηκαν γλωσσική ενίσχυση/προετοιμασία.
- 55 από τους 73 συμμετέχοντες ήταν νεοεισερχόμενοι, καθώς δεν είχαν συμμετάσχει στο παρελθόν σε κάποια δραστηριότητα, στα πλαίσια του Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης.
- 63 από τους 73 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι η δραστηριότητα στην οποία συμμετείχαν είχε άμεση σύνδεση με το Ευρωπαϊκό Πλάνο Ανάπτυξης του σχολείου.
- 55 από τους 73 συμμετέχοντες έλαβαν μέρος σε δομημένα σεμινάρια κατάρτισης ή συνέδρια, 17 συμμετείχαν σε περιόδους «σκιώδους εργασίας», ενώ 1 μόνο συμμετέχων πραγματοποίησε διδασκαλία στο εξωτερικό.
- 33 από τους συμμετέχοντες, σχεδόν δηλαδή περίπου οι μισοί, απέκτησαν το έντυπο κινητικότητας Eurorpass (το Eurorpass είναι το προτεινόμενο εργαλείο αναγνώρισης της κινητικότητας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
- 72 συμμετέχοντες θα συνιστούσαν σε συναδέλφους τους να λάβουν μέρος σε παρόμοιες κινητικότητες, πράγμα που φανερώνει ότι σχεδόν όλοι παρέμειναν πολύ ικανοποιημένοι. Για την ακρίβεια, 55 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι παρέμειναν πολύ ικανοποιημένοι, 16 μάλλον ικανοποιημένοι, ενώ δύο μόνο δήλωσαν ότι παρέμειναν μάλλον μη ικανοποιημένοι.

(β) Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (KA102)

Κατά το 2015, ολοκληρώθηκαν και υποβλήθηκαν συνολικά 10 τελικές εκθέσεις, από το σύνολο των 17 σχεδίων που εγκρίθηκαν στα πλαίσια της Βασικής Δράσης 1 – Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, της πρόσκλησης του 2014. Οι δικαιούχοι οργανισμοί, οι οποίοι ήταν κυρίως ιδρύματα ΕΕΚ, έλαβαν επιχορήγηση για την υλοποίηση δραστηριοτήτων μαθησιακής κινητικότητας. Στα πλαίσια των σχεδίων αυτών, εκπαιδευτές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είχαν την ευκαιρία, να καταρτιστούν στον τομέα διδασκαλίας τους αλλά κυρίως εκπαιδευόμενοι, να τοποθετηθούν για κατάρτιση σε οργανισμούς και ιδρύματα άλλων χωρών. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια των μονοετών αυτών σχεδίων πραγματοποιήθηκαν συνολικά 332 κινητικότητες, εκ των οποίων οι 321 ήταν κινητικότητες εκπαιδευομένων και οι 11 κινητικότητες εκπαιδευτών.

Αντίκτυπος στους Εκπαιδευόμενους

Σύμφωνα με την ανάλυση των δεδομένων που αφορούν την κινητικότητα εκπαιδευομένων ΕΕΚ, το 62% αυτών τοποθετήθηκαν σε εταιρείες, το 6% σε συνδυασμό ιδρύματος και εταιρείας και το 32% σε ιδρύματα ΕΕΚ.

Το 35% των συμμετεχόντων προήλθε από ανώτερα ιδρύματα ΕΕΚ, το 19% από μεταλυκικά ιδρύματα ΕΕΚ και το 47% από ιδρύματα δευτεροβάθμιας ΕΕΚ.

Οι περισσότερες κινητικότητες αφορούσαν εκπαιδευόμενους που βρίσκονταν στο πρώτο και δεύτερο έτος της φοίτησής τους. Συγκεκριμένα, το 47% συμμετείχε σε μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό,

κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε ίδρυμα ΕΕΚ και 41%, κατά το δεύτερο έτος. Μόνο 13% αυτών βρίσκονταν στο 3ο έτος.

Στις τελικές εκθέσεις γίνεται αναφορά στα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο που είχε το κάθε σχέδιο στους συμμετέχοντες εκπαιδευόμενους. Τα αποτελέσματα φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Μετά τη συμμετοχή μου σε δραστηριότητα κινητικότητας στα πλαίσια του Erasmus+, είμαι περισσότερο σε θέση :

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Να προσαρμόζομαι ευκολότερα σε νέες συνθήκες	60	36	4	-	-
Να συνεργάζομαι με ανθρώπους από διαφορετικό πολιτισμικό, υπόβαθρο και κουλτούρα	46	48	6	-	-
Να λαμβάνω αποφάσεις	41	54	5	-	-
Να σκέφτομαι και να αναλύω πληροφορίες κριτικά	53	41	6	-	-
Να συνειδητοποιώ τις κοινωνικές και πολιτικές έννοιες όπως η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η ισότητα, η ιθαγένεια, τα πολιτικά δικαιώματα, κλπ	39	50	9	2	-
Να γνωρίζω καλύτερα τις δυνατότητες και τις αδυναμίες μου	46	48	6	-	-

Επιπρόσθετα...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω περισσότερη αυτοπεποίθηση και πίστη στις ικανότητές μου	39	60	1	-	-
Ενδιαφέρομαι περισσότερο για τα Ευρωπαϊκά ζητήματα	46	47	7	-	-
Ενδιαφέρομαι περισσότερο να γνωρίζω τι γίνεται στον κόσμο καθημερινά	46	46	8	-	-
Είμαι πιο ανοικτόμυαλος και έχω περισσότερη περιέργεια για τις νέες προκλήσεις	47	48	4	1	-
Είμαι πιο ανεκτικός απέναντι στις αξίες και τη συμπεριφορά των άλλων	47	48	5	-	-
Αισθάνομαι περισσότερο Ευρωπαίος	39	52	7	1	1
Βελτίωσα τις τεχνικές/ επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητές μου	42	54	4	-	-
Προτίθεμαι να συμμετέχω πιο ενεργά στην κοινωνική και πολιτική ζωή της κοινότητας μου	43	49	8	-	-
Απέκτησα γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και επαγγελματική εμπειρία, που δεν θα αποκτούσα στη χώρα μου	47	47	6	-	-
Μπορώ εύκολα να φανταστώ να εργαστώ στο εξωτερικό κάποια στιγμή στο μέλλον	34	61	5	-	-
Βελτίωσα τις γλωσσικές μου δεξιότητες στη γλώσσα εργασίας μου	73	-	24	-	3

Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη: Χάρη στην πραγματοποίηση αυτής της κινητικότητας...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Είμαι πιο ικανός να αναλάβω επαγγελματικά καθήκοντα υψηλής ευθύνης	37	54	9	-	-
Πιστεύω ότι έχουν αυξηθεί οι πιθανότητες να αποκτήσω μία νέα ή καλύτερη δουλειά	41	56	3	-	-
Έχω μια σαφέστερη εικόνα για τις φιλοδοξίες και τους στόχους μου, σχετικά με την επαγγελματική μου σταδιοδρομία	40	57	3	-	-
Έχω καλύτερες προοπτικές για πρακτική άσκηση ή απασχόληση	47	47	6	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να εργάζομαι ομαδικά	49	49	2	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να αναπτύσσω και να υλοποιώ μια ιδέα	45	46	9	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να βρίσκω λύσεις σε δύσκολα ή απαιτητικά πλαίσια (δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων)	36	56	8	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να προγραμματίζω και να πραγματοποιώ την μάθησή μου ανεξάρτητα	60	30	10	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να προγραμματίζω και να οργανώνω τα καθήκοντα και τις δραστηριότητές μου	42	54	4	-	-
Έμαθα καλύτερα να αναγνωρίζω την αξία των διαφόρων πολιτισμών	46	51	3	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να σκέφτομαι λογικά και να εξάγω συμπεράσματα	36	62	2	-	-
Έμαθα καλύτερα πώς να χρησιμοποιώ το διαδίκτυο, τα κοινωνικά δίκτυα και τους υπολογιστές, π.χ. για τις σπουδές μου, την εργασία και τις προσωπικές μου δραστηριότητες	45	49	6	-	-

Οι αριθμοί που φαίνονται στους πιο πάνω πίνακες οδηγούν στα εξής γενικά συμπεράσματα:

Οι εκπαιδευόμενοι Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, μέσα από την συμμετοχή τους σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας στα πλαίσια του Erasmus+, ενίσχυσαν σημαντικά τις προσωπικές, επαγγελματικές και κοινωνικές τους δεξιότητες. Σε αυτό συνέβαλε το γεγονός ότι οι κινητικότητες είναι διακρατικές και ότι σε αυτές εμπλέκονται άτομα που μιλούν διαφορετικές γλώσσες, προέρχονται από διαφορετικές κουλτούρες και διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα.

Οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι είναι σε θέση να προσαρμόζονται ευκολότερα σε νέες συνθήκες, να συνεργάζονται με ανθρώπους από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και κουλτούρα και να λαμβάνουν αποφάσεις με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, μετά την ολοκλήρωση της κινητικότητάς τους.

Ενισχύθηκε, επιπλέον, το αίσθημα της Ευρωπαϊκής τους ταυτότητας και η συνειδητοποίηση των κοινωνικών και πολιτικών εννοιών όπως η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η ισότητα, η ιθαγένεια, τα πολιτικά δικαιώματα κλπ. Το ενδιαφέρον τους για τα Ευρωπαϊκά ζητήματα αυξήθηκε και ενδιαφέρονται να γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή επικαιρότητα. Προτίθενται έτσι και αυτοί να είναι πιο ενεργοί πολίτες της κοινότητάς τους.

Η κινητικότητα τους βοήθησε να αποκτήσουν αυτογνωσία σε σχέση με τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους και να πιστέψουν στις ικανότητές τους, να διευρύνουν τους ορίζοντές και τις αντιλήψεις τους και να μη φοβούνται να αντιμετωπίσουν επιπλέον προκλήσεις. Η επαφή τους με άλλες γλώσσες, κουλτούρες και πολιτισμό τους έκανε πιο ανεκτικούς απέναντι στις αξίες και τη συμπεριφορά των άλλων και ικανούς να αναγνωρίζουν την αξία των διαφόρων πολιτισμών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, οι τεχνικές και επαγγελματικές τους δεξιότητες και ικανότητες, βελτιώθηκαν εξίσου. Οι εκπαιδευόμενοι απέκτησαν γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και επαγγελματική εμπειρία που δεν θα αποκτούσαν στη χώρα τους. Επίσης, δεν απορρίπτουν την πιθανότητα να εργαστούν στο εξωτερικό κάποια στιγμή στο μέλλον και αισθάνονται πιο ικανοί να αναλάβουν επαγγελματικά καθήκοντα υψηλής ευθύνης. Έμαθαν ακόμη καλύτερα πώς να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, τα κοινωνικά δίκτυα και τους υπολογιστές, για τις σπουδές, την εργασία και τις προσωπικές τους δραστηριότητες. Οι γλωσσικές τους δεξιότητες βελτιώθηκαν εξίσου.

Επιπλέον, η τοποθέτηση τους σε οργανισμό/ ίδρυμα στο εξωτερικό τους βοήθησε να αποκτήσουν μια σαφέστερη εικόνα για τις φιλοδοξίες και τους στόχους τους σχετικά με την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και θεωρούν ότι έχουν καλύτερες προοπτικές απασχόλησης.

Απέκτησαν, επίσης, προσόντα όπως το να εργάζονται σε πνεύμα ομαδικότητας, να αναπτύσσουν και να υλοποιούν μια ιδέα, να εκφράζονται δημιουργικά, να επιλύουν δύσκολα προβλήματα, να προγραμματίζουν και να οργανώνουν τα καθήκοντα και τις δραστηριότητές τους.

Είναι, επιπρόσθετα, σε θέση να σκέφτονται λογικά και να εξαγουν εποικοδομητικά συμπεράσματα, μέσα από την ενίσχυση της κριτικής τους σκέψης και αντίληψης.

Σε γενικές γραμμές, το ποσοστό των ατόμων που «διαφωνούν» ή «μάλλον διαφωνούν» είναι πολύ μικρό, σε όλες σχεδόν τις ερωτήσεις. Αυτό δείχνει ότι οι εμπειρίες των συμμετεχόντων είναι στην πλειοψηφία τους θετικές και εποικοδομητικές.

Επιπρόσθετα, από τις ερωτήσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Έντυπο Τελικής Έκθεσης των συμμετεχόντων, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Οι βασικές γλώσσες που χρησιμοποιήθηκαν κατά την κινητικότητα ήταν κατά 77% τα Αγγλικά, κατά 20% τα Ελληνικά και κατά 3% άλλες γλώσσες.
- 62% των συμμετεχόντων δεν έλαβε γλωσσική προετοιμασία, γιατί οι γνώσεις του σχετικά με τη γλώσσα εργασίας στη χώρα υποδοχής ήταν ικανοποιητικές, 16% γιατί δεν τη ζήτησε καν, 15% γιατί αυτή δεν προσφέρθηκε από τους οργανισμούς αποστολής και υποδοχής και 7% για άλλους λόγους.
- 58% αναφέρει ότι βελτίωσε τις δεξιότητες του στη μητρική του γλώσσα, γιατί ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευομένων τοποθετήθηκε στην Ελλάδα.
- Τα πιο σημαντικά κίνητρα συμμετοχής των εκπαιδευομένων σε δραστηριότητες κινητικότητας που αναφέρονται, είναι η ενίσχυση των τεχνικών/επαγγελματικών τους δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η ευκαιρία να ζήσουν για λίγο στο εξωτερικό, συναντώντας νέους ανθρώπους, η δυνατότητα να μάθουν/βελτιωθούν σε μια ξένη γλώσσα και η ευκαιρία να αναπτύξουν άλλες διαπροσωπικές ικανότητες.
- 90% των συμμετεχόντων έλαβε επίσημη αναγνώριση των προσόντων που αποκτήθηκαν κατά την τοποθέτησή του στο εξωτερικό, μέσα από τη χρήση Ευρωπαϊκών εργαλείων πιστοποίησης, όπως είναι το Europass Mobility Document.
- Το 97% δήλωσε ότι το έξοδά του καλύφθηκαν εξ ολοκλήρου από το πρόγραμμα.
- Το 93% έμεινε απόλυτα ευχαριστημένο με τη διάρκεια της τοποθέτησής του και το 98% με τους οργανισμούς υποδοχής και την ποιότητα του περιεχομένου της εκπαίδευσής του.
- Το 95% ήταν απόλυτα ευχαριστημένο με τη βοήθεια που έλαβε από τον οργανισμό αποστολής, κατά τη διάρκεια της τοποθέτησής του, καθώς και για την εύρεση του κατάλληλου οργανισμού υποδοχής.
- Τέλος, το 99,5% πιστεύει ότι απέκτησε δεξιότητες, ικανότητες και προσόντα που δεν θα αποκτούσε στη χώρα του και το 97% ότι η εκπαίδευση στο εξωτερικό ήταν σχετική με τους εκπαιδευτικούς του στόχους στη χώρα του.

Αντίκτυπος στους Εκπαιδευτές

Στις τελικές εκθέσεις γίνεται αναφορά στα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο που είχε το κάθε σχέδιο στους συμμετέχοντες Εκπαιδευτές ΕΕΚ αλλά και στον δικαιούχο οργανισμό. Τα αποτελέσματα φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Μέσω της συμμετοχής μου σε δραστηριότητα Erasmus+, έχω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Πρακτικές δεξιότητες (π.χ. προγραμματισμός και οργάνωση, διαχείριση σχεδίων κτλ.)	60	40	-	-	-
Διαπροσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες	40	50	10	-	-
Συναισθηματικές δεξιότητες (π.χ. ενίσχυση αυτοπεποίθησης κτλ.)	35	55	5	5	-
Πολιτιστική συνειδητοποίηση και έκφραση	45	40	15	-	-

Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη: Χάρη στην πραγματοποίηση αυτής της κινητικότητας...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω πειραματιστεί και έχω αναπτύξει νέες μαθησιακές πρακτικές ή διδακτικές μεθόδους	50	35	15	-	-
Έχω αποκτήσει συγκεκριμένες δεξιότητες που αφορούν τον τομέα μου ή πρακτικές δεξιότητες, σχετικές με την παρούσα μου εργασία	45	45	10	-	-
Έχω ενδυναμώσει ή επεκτείνει το επαγγελματικό μου δίκτυο ή έχω δημιουργήσει νέες επαφές	50	50	-	-	-
Έχω βελτιώσει τις ικανότητές μου σε ό,τι αφορά τη χρήση ξένων γλωσσών	30	-	55	-	15
Έχω βελτιώσει τις δεξιότητές μου στη χρήση των εργαλείων των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδίκτυο, πλατφόρμες εικονικής συνεργασίας, λογισμικά, συσκευές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, κτλ.)	20	40	30	10	-

Επιπρόσθετα...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω αυξήσει την γνώση μου σχετικά με νέες μεθόδους αξιολόγησης/ αναγνώρισης δεξιοτήτων ή ικανοτήτων που αποκτήθηκαν σε σχολικό/ ανεπίσημο μαθησιακό πλαίσιο	45	40	15	-	-
Έχω ενισχύσει τη γνώση μου σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας μου / το επαγγελματικό μου πεδίο	60	30	10	-	-
Έχω αναβαθμίσει τη γνώση μου σε ό,τι αφορά τα σχολικά εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών	50	45	5	-	-

Αντίκτυπος στο ίδρυμα αποστολής

Η συμμετοχή στο Erasmus+ είχε τον ακόλουθο αντίκτυπο στο ίδρυμα αποστολής:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Αναμένεται να οδηγήσει στη χρήση νέων διδακτικών μεθόδων/ προσεγγίσεων/καλών πρακτικών στο σχολείο μου	50	35	15	-	-
Αναμένεται να παρέχει καλύτερα κίνητρα στους μαθητές σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας μου	62	25	15	-	-
Πρόκειται να οδηγήσει στην εισαγωγή αλλαγών στην οργάνωση/διοίκηση του σχολείου μου	40	40	20	-	-
Αναμένεται να οδηγήσει στη διεθνοποίηση του σχολείου μου	35	60	5	-	-

Οι αριθμοί που φαίνονται στους πιο πάνω πίνακες οδηγούν στα εξής γενικά συμπεράσματα:

Μέσα από τη συμμετοχή των εκπαιδευτών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε δραστηριότητες κινητικότητας, στα πλαίσια του Erasmus+, ενισχύονται σημαντικά οι πρακτικές τους δεξιότητες, οι διαπροσωπικές και κοινωνικές τους δεξιότητες και ενισχύεται η αυτοπεποίθησή τους. Επιπλέον, η επαφή τους με διαφορετικές γλώσσες, κουλτούρες και εκπαιδευτικά συστήματα, ενισχύει την πολιτισμική τους συνειδητοποίηση και έκφραση.

Συγκεκριμένα, μέσα από την επαφή με άλλα εκπαιδευτικά συστήματα ΕΕΚ και επαγγελματικά περιβάλλοντα, έμαθαν καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό και μπόρεσαν να πειραματιστούν και να αναπτύξουν νέες μαθησιακές πρακτικές ή διδακτικές μεθόδους. Επιπλέον, ανέπτυξαν δεξιότητες σχετικές με την παρούσα εργασία τους και την επαγγελματική τους ανάπτυξη αλλά και με τη χρήση ξένων γλωσσών και εργαλείων των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας.

Η υλοποίηση διακρατικών σχεδίων μαθησιακής κινητικότητας βοήθησε τους συμμετέχοντες εκπαιδευτές να ενδυναμώσουν και να επεκτείνουν το επαγγελματικό τους δίκτυο και να δημιουργήσουν νέες επαφές με συναδέλφους και άλλους επαγγελματίες στον τομέα τους. Οι επαφές αυτές μπορούν να είναι χρήσιμες μελλοντικά, για περαιτέρω συνεργασία, στα πλαίσια της ανάπτυξης της στρατηγικής διεθνοποίησης των ιδρυμάτων τους.

Σημαντική είναι και η γνωριμία τους με νέες μεθόδους αξιολόγησης/αναγνώρισης δεξιοτήτων ή ικανοτήτων που αποκτήθηκαν σε σχολικό/ανεπίσημο μαθησιακό πλαίσιο, οι οποίες εφαρμόζονται σε εκπαιδευτικά συστήματα ΕΕΚ άλλων χωρών.

Η ενίσχυση της γνώσης τους σχετικά με το αντικείμενο διδασκαλίας και το επαγγελματικό τους πεδίο αναμένεται να οδηγήσει στη χρήση νέων διδακτικών μεθόδων/προσεγγίσεων/καλών πρακτικών στο ίδρυμα τους, ώστε να μπορούν να παρέχουν καλύτερα κίνητρα στους εκπαιδευόμενούς τους και επιπλέον να εισάγουν αλλαγές στην οργάνωση/διοίκηση του ιδρύματός τους.

Το ποσοστό των ατόμων που «διαφωνούν» ή «μάλλον διαφωνούν» είναι πολύ μικρό, σε όλες σχεδόν τις ερωτήσεις. Αυτό δείχνει ότι οι εμπειρίες των συμμετεχόντων είναι στην πλειοψηφία τους θετικές και εποικοδομητικές.

Επιπρόσθετα, από τις ερωτήσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Έντυπο Τελικής Έκθεσης των συμμετεχόντων, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η κύρια γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε κατά τις κινητικότητες ήταν κατά 80% η Αγγλική, κατά 10% η Ελληνική, κατά 5% η Γερμανική και κατά 5% η Ιταλική.
- Το 80% των συμμετεχόντων δεν χρειάστηκε γλωσσική προετοιμασία.
- Το 85% των συμμετεχόντων βελτίωσε τις γνώσεις του γύρω από τις διαδικασίες υποβολής Ευρωπαϊκών αιτήσεων, στα πλαίσια της ΕΕΚ.

- Το 90% μοιράστηκε τις γνώσεις που απέκτησε κατά την κινητικότητα με τους συναδέλφους και τους μαθητές του, είτε μέσα από τη διοργάνωση εργαστηρίων, είτε κατά τη διάρκεια συναντήσεων του προσωπικού, είτε μέσα από γραπτές αναφορές και εκθέσεις.
- Το 90% των συμμετεχόντων έλαβε επίσημη αναγνώριση των προσόντων που αποκτήθηκαν κατά την τοποθέτησή του στο εξωτερικό, μέσα από την χρήση Ευρωπαϊκών εργαλείων πιστοποίησης, όπως είναι το Europass Mobility Document ή μέσα από πιστοποιητικό συμμετοχής, που παρέχει ο διοργανωτής της εν λόγω κινητικότητας.
- Το 90% έμεινε απόλυτα ευχαριστημένο με την εμπειρία της συμμετοχής του σε σχέδιο κινητικότητας και σκοπεύει να συμμετάσχει ξανά σε ανάλογο σχέδιο.
- Για το 60% των συμμετεχόντων, αυτή ήταν η πρώτη φορά που συμμετείχαν σε σχέδιο κινητικότητας.
- Το 45% υλοποίησε σχέδιο τοποθέτησης ή σκιάδους εργασίας και μόνο το 25% δίδαξε σε ίδρυμα/οργανισμό στο εξωτερικό, στα πλαίσια της κινητικότητας.
- 100% των συμμετεχόντων θα πρότεινε σε συναδέλφους του να λάβουν μέρος σε παρόμοια σχέδια κινητικότητας.

(γ) Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (KA103)

Στις 30 Νοεμβρίου του 2015 παρελήφθησαν 19 τελικές εκθέσεις ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, των οποίων οι φοιτητές, ακαδημαϊκό και λοιπό προσωπικό συμμετείχαν σε μαθησιακή κινητικότητα, στα πλαίσια της Βασικής Δράσης 1 του Προγράμματος Erasmus+. 314 φοιτητές συμμετείχαν για σπουδές και 267 φοιτητές για πρακτική άσκηση. Συνολικά, 581 φοιτητές συμμετείχαν σε δραστηριότητες κινητικότητας. Επιπλέον, 57 μέλη του προσωπικού διακινήθηκαν στα πλαίσια της κινητικότητας προσωπικού για διδασκαλία και 96 μέλη του προσωπικού διακινήθηκαν για δραστηριότητες κατάρτισης ή παρακολούθησης εργασίας (συνολικά 153 άτομα).

Στις 19 ήδη παραληφθείσες Τελικές Εκθέσεις γίνεται αναφορά στα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο που είχε το κάθε σχέδιο, τόσο στους συμμετέχοντες φοιτητές και προσωπικό όσο και στο δικαιούχο ίδρυμα. Τα αριθμητικά αποτελέσματα φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Αντίκτυπος στους φοιτητές (για σπουδές και κατάρτιση)

Σημείωση 1: Παρόλο που δεν απάντησαν όλοι οι φοιτητές σε όλες τις ερωτήσεις, εντούτοις μπορούν να εξαχθούν αξιόπιστα συμπεράσματα από τους πιο κάτω αριθμούς.

Μέσω της συμμετοχής μου σε κινητικότητα Erasmus+, έχω αναπτύξει τις ακόλουθες ικανότητες:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Μπορώ να προσαρμοστώ και να δράσω σε νέες καταστάσεις	391	152	27	1	1
Μπορώ να συνεργαστώ με άτομα με διαφορετική κουλτούρα	358	167	43	1	3
Μπορώ να πάρω πιο εύκολα αποφάσεις	270	154	70	9	3
Έχω περισσότερη επίγνωση των κοινωνικών και πολιτικών εννοιών, όπως η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η ισότητα, η ιθαγένεια, τα πολιτικά δικαιώματα	220	199	127	17	9
Έχω αποκτήσει περισσότερη αυτοπεποίθηση	369	168	32	1	2
Ενδιαφέρομαι περισσότερο για τα ευρωπαϊκά θέματα/καθημερινά δρώμενα	223	202	121	14	12
Είμαι πιο ανοιχτόμυαλος σε νέες προκλήσεις	399	144	25	3	1
Είμαι περισσότερο ανεκτικός/ή απέναντι σε άλλα άτομα, με διαφορετικές αξίες και συμπεριφορά	339	182	42	8	1
Αισθάνομαι περισσότερο Ευρωπαίος	205	156	163	26	22
Σκοπεύω να συμμετέχω πιο ενεργά στην κοινωνική και πολιτική ζωή της κοινότητάς μου	242	183	119	22	6
Έχω επίγνωση των πλεονεκτημάτων μου καθώς και των αδυναμιών μου	354	185	27	4	2

Η αλλαγή που επέφερε η κινητικότητα τόσο στην προσωπική όσο και στην επαγγελματική ανάπτυξη είναι η ακόλουθη:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Μπορώ εύκολα να φανταστώ ότι θα εργαστώ στο εξωτερικό, κάποια στιγμή στο μέλλον	324	165	80	9	3
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, μπορώ να αναλάβω καθήκοντα με μεγάλη ευθύνη	277	223	64	7	1
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, πιστεύω ότι οι πιθανότητες μου να βρω καλύτερη δουλειά στο μέλλον έχουν αυξηθεί	279	188	90	11	4
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, ανέπτυξα πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίας	291	179	82	16	4
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, ανέπτυξα δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων	331	189	45	7	0
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, έμαθα να οργανώνω τα καθήκοντα και τις δραστηριότητές μου	298	188	73	9	4
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, αντιλήφθηκα καλύτερα την αξία των διαφορετικών πολιτισμών	377	135	47	15	1
Χάρη στην εμπειρία που είχα με το Erasmus+, έμαθα να χρησιμοποιώ το διαδίκτυο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τους υπολογιστές, π.χ. για εργασίες, στα πλαίσια των σπουδών μου.	273	160	109	21	9

Σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν από το ίδρυμα αποστολής και υποδοχής:

	Πολύ ικανοποιημένος	Μάλλον ικανοποιημένος	Ούτε ικανοποιημένος ούτε δυσανεστημένος	Μάλλον δυσανεστημένος	Πολύ δυσανε- στημένος
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι από την εμπειρία σου στο Πρόγραμμα Erasmus+;	419	128	15	4	2
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με τη διαδικασία επιλογής σου από το ίδρυμα αποστολής;	418	53	80	18	3
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με τον τρόπο που χειρίστηκε το ίδρυμα υποδοχής οποιαδήποτε ερωτήματα, παράπονα ή προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της συμμετοχής σου στο πρόγραμμα;	317	150	76	19	10
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με τη διαμονή σου στη χώρα υποδοχής;	244	201	67	40	20
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με την ποιότητα διδασκαλίας και μάθησης στο ίδρυμα υποδοχής, καθώς και με την ποιότητα του περιεχομένου των μαθημάτων; (μόνο για φοιτητές που διακινήθηκαν για σπουδές)	125	125	42	17	4
Πόσο ικανοποιημένος/η είσαι με τον μέντορα/ σύμβουλό σου; (μόνο για φοιτητές που διακινήθηκαν για κατάρτιση)	118	23	4	1	2

Άλλα θέματα σχετικά με την κινητικότητα:

Για όλους τους φοιτητές	Ναι	Όχι
Αισθάνεστε να έχετε βελτιώσει τις γλωσσικές σας δεξιότητες, κατά τη διάρκεια της παραμονής σας στο εξωτερικό;	333	14
Λάβατε πληρωμές στην ώρα τους, σύμφωνα με τις ημερομηνίες που αναφέρονται στην συμφωνία επιχορήγησής σας;	416	126
Για φοιτητές που συμμετείχαν σε κινητικότητα για σπουδές		
Τύχατε πλήρους αναγνώρισης από το ίδρυμα αποστολής για την περίοδο στο εξωτερικό;	254	48
Λάβατε ή μήπως αναμένετε να λάβετε Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας από το ίδρυμα υποδοχής, εντός πέντε εβδομάδων μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων σας;	247	66
Ολοκληρώσατε με επιτυχία όλους τους εκπαιδευτικούς στόχους που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με τη Συμφωνία Μάθησής σας;	244	69
Επωφεληθήκατε από την υποστήριξη για εκμάθηση της γλώσσας του ιδρύματος υποδοχής;	80	135
Θα συμμετείχατε στο πρόγραμμα Erasmus+ αν δεν είχατε λάβει επιχορήγηση;	90	183
Για φοιτητές που συμμετείχαν σε κινητικότητα για κατάρτιση		
Λάβατε ή μήπως αναμένετε να λάβετε Πιστοποιητικό Συμμετοχής από το ίδρυμα υποδοχής, εντός πέντε εβδομάδων μετά το τέλος της πρακτικής σας άσκησης;	124	36
Πιστεύετε ότι τα καθήκοντα σας, κατά τη διάρκεια της πρακτικής σας άσκησης, ήταν σχετικά με το αντικείμενο των σπουδών σας;	218	3
Είχατε κάποιον μέντορα/σύμβουλο, ενώ ήσασταν τοποθετημένος/η στην επιχείρηση/οργανισμό;	148	111
Αν είχατε την ευκαιρία, θα εργαζόσασταν στον οργανισμό υποδοχής;	192	10
Σκοπεύετε να ξανασυμμετάσχετε στο πρόγραμμα Erasmus+;	173	36

Συμπεράσματα όσον αφορά την κινητικότητα φοιτητών:

Από τους πιο πάνω αριθμούς, εξάγεται το γενικό συμπέρασμα ότι η συμμετοχή στην κινητικότητα είχε θετική επίδραση πάνω στους φοιτητές, τόσο σε σχέση με την ανάπτυξη των προσωπικών και κοινωνικών τους δεξιοτήτων, όσο και σε σχέση με τις επαγγελματικές τους δεξιότητες και την απασχολησιμότητά τους. Φαίνεται, επίσης, ότι στη μεγάλη τους πλειοψηφία οι φοιτητές είναι ικανοποιημένοι από το πρόγραμμα Erasmus, από τις σπουδές/κατάρτιση που έτυχαν και από τη στήριξη που έλαβαν, τόσο από το ίδρυμα αποστολής, όσο και από το ίδρυμα υποδοχής.

Οι φοιτητές που διακινήθηκαν για σπουδές είναι, επίσης, ικανοποιημένοι από την αναγνώριση των μαθημάτων που παρακολούθησαν κατά την κινητικότητα, έτσι ώστε να μην χρειάζεται να τα επαναλάβουν. Όσον αφορά τους φοιτητές που έλαβαν μέρος σε δραστηριότητες κατάρτισης, το πρόγραμμα συνέβαλε στην ομαλότερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Αξιοσημείωτο είναι ακόμα το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των φοιτητών δηλώνει ότι έχει βελτιώσει τις γλωσσικές της ικανότητες, όσον αφορά τη γλώσσα της χώρας υποδοχής. Επιπρόσθετα, από τα σχόλιά τους προκύπτουν τα εξής:

- Σχετικά με την επιλογή του ιδρύματος υποδοχής, στην πλειονότητα οι φοιτητές δήλωσαν ότι σημαντικό κριτήριο επιλογής τους είναι η γλώσσα του ιδρύματος υποδοχής.
- Κατά τη διαμονή τους στο εξωτερικό, οι φοιτητές βελτίωσαν τις ικανότητές τους και σε άλλες γλώσσες, εκτός από την κύρια γλώσσα του ιδρύματος υποδοχής, όπως την Αγγλική, την Ισπανική, τη Γαλλική, τη Γερμανική, την Ολλανδική και σε μικρότερο βαθμό, την Πολωνική.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων (82% για σπουδές, 84% για κατάρτιση) δήλωσαν ότι τα περισσότερα έξοδά τους καλύφθηκαν από το Πρόγραμμα.
- 80 φοιτητές που συμμετείχαν σε κινητικότητα για σπουδές παρακολούθησαν μαθήματα διαδικτυακής γλωσσικής υποστήριξης (OLS – Online Linguistic Support), τα οποία είχαν διάρκεια μεταξύ 2 έως και 6 μηνών, ενώ 35 φοιτητές που τοποθετήθηκαν για κατάρτιση επωφεληθήκαν των μαθημάτων αυτών. Οι αριθμοί αυτοί δεν θεωρούνται ικανοποιητικοί, αυτό όμως οφείλεται στο γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό φοιτητών επέλεξαν ιδρύματα στα οποία η γλώσσα διδασκαλίας ήταν η Ελληνική ή η Αγγλική. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το 2015 ήταν ο πρώτος χρόνος εφαρμογής της διαδικτυακής γλωσσικής υποστήριξης και η κατανομή των αδειών από κάποια ιδρύματα εφαρμόστηκε λανθασμένα, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σαφής εικόνα για τη χρήση τους.
- Όσον αφορά την κινητικότητα για σπουδές, αυτό που χρειάζεται βελτίωση και το οποίο θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση των Συμφωνιών Μάθησης των φοιτητών, είναι η συχνή ενημέρωση και επικαιροποίηση των καταλόγων σπουδών που αναρτώνται στις ιστοσελίδες των ιδρυμάτων.
- Στην πλειοψηφία, οι φοιτητές που διακινήθηκαν για τοποθέτηση ήταν πρόσφατοι απόφοιτοι, οι οποίοι διακινήθηκαν κατά τον πρώτο χρόνο της αποφοίτησής τους. Για τους περισσότερους φοιτητές, η πρακτική άσκηση ήταν εθελοντική και δεν περιλαμβανόταν στο πρόγραμμα σπουδών τους.
- Το κύριο εμπόδιο για την πλήρη αναγνώριση, όπως δηλώθηκε από τους φοιτητές, ήταν το γεγονός ότι τα ιδρύματα αποστολής δεν αναγνώρισαν μέρος του περιεχομένου της τοποθέτησής τους ως σχετική με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Αντίκτυπος στο προσωπικό (για διδασκαλία και κατάρτιση):

Μέσω της συμμετοχής μου σε δραστηριότητα Erasmus+, έχω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Πρακτικές δεξιότητες (π.χ. προγραμματισμός και οργάνωση, διαχείριση σχεδίων κτλ.)	53	61	30	6	5
Έχω αυξήσει την επίγνωσή μου σχετικά με νέες μεθόδους αξιολόγησης/αναγνώρισης δεξιοτήτων ή ικανοτήτων που αποκτήθηκαν σε επίσημο/ ανεπίσημο μαθησιακό πλαίσιο	111	36	8	0	0
Έχω αναβαθμίσει τη γνώση μου σε ό,τι αφορά τα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών	53	61	30	6	5
Έχω αναπτύξει πρακτικούς μηχανισμούς για την αύξηση της ποιότητας και της ποσότητας της κινητικότητας των φοιτητών και του προσωπικού από και προς το ίδρυμα αποστολής μου	65	53	34	1	2

Επιπρόσθετα, χάρη στην πραγματοποίηση αυτής της κινητικότητας...

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Έχω ενδυναμώσει/επεκτείνει το επαγγελματικό μου δίκτυο/έχω δημιουργήσει νέες επαφές	58	54	39	2	2
Έχω ενισχύσει τις οργανωτικές/διοικητικές/ηγειτικές μου δεξιότητες	43	55	51	5	1
Έχω πειραματιστεί και έχω αναπτύξει νέες μαθησιακές πρακτικές ή διδακτικές μεθόδους	49	60	40	3	3
Έχω αποκτήσει συγκεκριμένες δεξιότητες που αφορούν τον τομέα μου ή πρακτικές δεξιότητες, σχετικές με την παρούσα μου εργασία και την επαγγελματική μου ανάπτυξη	74	57	21	2	1
Έχω βελτιώσει τις δεξιότητές μου στη χρήση των εργαλείων των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδίκτυο, πλατφόρμες εικονικής συνεργασίας, λογισμικά, συσκευές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, κτλ.)	16	36	73	18	12
Έχω βελτιώσει τις ικανότητές μου σε ό,τι αφορά τη χρήση ξένων γλωσσών	24	30	64	16	21
Έχω μάθει από καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό	105	43	7	0	0
Έχω ενισχύσει την ικανοποίηση που αντλώ από την εργασία μου	41	61	17	9	8

Αντίκτυπος στο ίδρυμα αποστολής:

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ
Αναμένεται να συμβάλει στη διεθνοποίηση του ιδρύματός μου	65	59	28	1	0
Αναμένεται να οδηγήσει σε νέα/αυξημένη συνεργασία με το ίδρυμα/τον οργανισμό υποδοχής	77	54	22	1	0
Αναμένεται να οδηγήσει στην εισαγωγή αλλαγών στην οργάνωση/διοίκηση του ιδρύματός μου	24	49	59	9	1
Αναμένεται να οδηγήσει στη χρήση νέων διδακτικών μεθόδων/προσεγγίσεων/καλών πρακτικών του ιδρύματός μου	58	56	29	2	1
Αναμένεται να οδηγήσει στην εισαγωγή νέων θεμάτων διδασκαλίας	33	55	52	2	1

Συμπεράσματα όσον αφορά την κινητικότητα προσωπικού

Από τους πιο πάνω πίνακες, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η συμμετοχή του προσωπικού των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων σε δραστηριότητες κινητικότητας, είτε για διδασκαλία είτε για κατάρτιση είχε θετικό αντίκτυπο, τόσο για τους ίδιους τους συμμετέχοντες, όσο και για τα ιδρύματά τους. Για τους ίδιους, ο αντίκτυπος αφορά την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη, για τα δε ιδρύματα αποστολής ο θετικός αντίκτυπος αφορά τη διεθνοποίησή τους, την υιοθέτηση καλών πρακτικών τόσο στη διδασκαλία όσο και στην οργάνωση/διοίκηση, την εισαγωγή νέων θεμάτων διδασκαλίας, κλπ. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι το γεγονός ότι μέσα από την κινητικότητα του προσωπικού βελτιώνεται η ποιότητα και η ποσότητα της κινητικότητας των φοιτητών.

Επιπρόσθετα, βάσει των Τελικών Εκθέσεων των συμμετεχόντων, προκύπτουν τα εξής:

- Το μεγαλύτερο ποσοστό του προσωπικού συμμετείχε σε δραστηριότητες κατάρτισης (62,58%), σε σχέση με το ποσοστό που συμμετείχε στις δραστηριότητες διδασκαλίας (37,42%). Αυτό δείχνει ότι υπάρχει ανάγκη για εντατικοποίηση των προσπαθειών για συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων. Η συνεργασία αυτή οδηγεί στη δημιουργία εμπιστοσύνης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, η οποία είναι απαραίτητη, καθώς και στην ανταλλαγή καλών πρακτικών και δικτύωσης, που οδηγούν στην ανάπτυξη και διεθνοποίηση των ιδρυμάτων.

- Οι πλείστοι συμμετέχοντες (92.90%) ανέφεραν ότι η συμφωνία για την κινητικότητα μεταξύ των εμπλεκομένων μερών υπεγράφη πριν από την κινητικότητα, κάτι το οποίο δείχνει ότι οι διαδικασίες και η υποστήριξη για την ποιότητα της υλοποίησης της κινητικότητας είναι αρκετά ικανοποιητικές.
- Στην πλειονότητά του, (80.65%) το προσωπικό αισθάνεται πολύ ικανοποιημένο με το επίπεδο της αναγνώρισης που του παρέχεται.
- Η πλειοψηφία του προσωπικού θα ήθελε να δει την αναγνώριση να περιλαμβάνεται στην ετήσια αξιολόγησή του και να είναι μέρος του ετήσιου προγράμματος εργασίας του. Αναφέρει, ωστόσο, ότι προς το παρόν, μόνο ένα μικρό ποσοστό των ιδρυμάτων αποστολής περιλαμβάνουν την εμπειρία κινητικότητας στην ετήσια αξιολόγησή τους ή παρέχουν κάποιου είδους άτυπη αναγνώριση της εμπειρίας αυτής.
- Τα πιο σημαντικά κίνητρα συμμετοχής των συμμετεχόντων σε δραστηριότητες κινητικότητας, με σειρά προτεραιότητας, ήταν η απόκτηση γνώσεων και τεχνογνωσίας από καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό, η ενδυνάμωση του επαγγελματικού τους δικτύου και η δημιουργία νέων επαφών, η ενίσχυση της συνεργασίας με το ίδρυμα/οργανισμό υποδοχής, η απόκτηση συγκεκριμένων πρακτικών δεξιοτήτων, σχετικών με την εργασία τους και την επαγγελματική τους ανάπτυξη και η γνωριμία με νέους ανθρώπους.
- 154 συμμετέχοντες (99.35%) θα πρότειναν σε συναδέλφους τους να λάβουν μέρος σε παρόμοιες κινητικότητες, πράγμα που φανερώνει ότι στην πλειοψηφία τους, παρέμειναν πολύ ικανοποιημένοι. Για την ακρίβεια, 125 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι παρέμειναν πολύ ικανοποιημένοι, 28 μάλλον ικανοποιημένοι, ενώ δύο μόνο δήλωσαν ότι παρέμειναν μάλλον μη-ικανοποιημένοι.